

Říčany, 10. června 2020

Výstava Proměny krajiny: Je to ve vašich rukou

Proměny krajiny: Je to ve vašich rukou. Tak se jmenuje letošní největší výstavní projekt Muzea Říčany, který veřejnosti představí pestrou minulost, palčivou současnost i možnou budoucí podobu krajiny rozprostírající se jihovýchodně od Prahy. Výstava je unikátní svým přirozeným přesahem z hlavních výstavních prostor do města a jeho okolí.

„Ačkoli je Říčansko veřejností vnímáno jako zelená oáza, z botanického hlediska není náš region nijak zvláště pestrý ani unikátní a odborníci o něm mluví jako o botanické poušti. Nicméně i tady najdeme několik lokalit s orchidejemi nebo průzračně čisté lesní rybníky. A právě proto, že je u nás takových unikátů poskrovnu, měli bychom o nich vědět, vážit si jich a chránit je,“ přibližuje důvody konání takto zaměřené výstavy její kurátorka **Kateřina Čiháková**. Z regionu například za posledních 70 let zmizelo 40 druhů motýlů a ty zbývající jsou zastoupeny jen desítkami exemplářů. Motýl – jakožto indikátor stavu krajiny – se proto stal symbolem výstavy.

Autoři výstavy se věnují změnám rázu krajiny od 50. let minulého století po současnost a výraznému úbytku rostlinných i živočišných druhů, včetně člověka. S mírnou nadsázkou upozorňují, že jedním z nejvíce ohrožených druhů v krajině je dnes právě člověk. *„Práci na polích nahradila technika, les už není každodenním zdrojem obživy, ale spíš místem občasně rekreace a cesty a silnice plní jen roli spojnic mezi dvěma body, mezi kterými se lidé nedokážou zastavit. Ačkoli by se mohlo zdát, že přírodě se bez lidí bude dařit lépe, opak je pravdou. Vztah a zájem lidí o krajinu je tím, co nám ji pomáhá udržet v dobré kondici,“* vysvětluje Kateřina Čiháková. Její slova o stahování se člověka z krajiny potvrzují výsledky aktuálního průzkumu muzea. Říčanské děti podle nich tráví venku denně 1,5 hodiny, pouze 8 minut z tohoto času ale připadá na přírodní lokality představované lesy, loukami nebo rybníky.

Poznejte krajinu v muzeu i pod širým nebem

Stěžejní část výstavy s řadou interaktivních prvků pro děti i dospělé je umístěna do hlavní budovy v Rýdlově ulici. Návštěvníci se mohou těšit na zkoumání motýlů pod mikroskopem, výrobu

“seedbombs“ a hmyzích domků nebo možnost vyzkoušet si dávno zapomenuté hry. Cílem autorů výstavy je motivovat lidi k trávení více času v přírodě a zvýšit tak jejich zájem o proměny a využívání krajiny. Z toho důvodu přechází expozice také do muzejní zahrady, ulic města a volné přírody. „V ulicích se lidé budou setkávat s lentikulárními panely, na kterých uvidí nejmarkantnější zásahy do krajiny a její proměny. Zároveň chystáme řadu vycházek, při kterých budeme společně zakládat nové luční porosty, vypouštět motýly, pozorovat osidlování nedávno založených tůň a remízky nebo zkoumat život ve vodách koupaliště Jureček,“ říká kurátorka.

Výstava se neomezuje pouze na nostalgické ohlížení se za minulostí, ale poskytuje návštěvníkům praktické rady a tipy, díky kterým si mohou krajinu a přírodu užívat a pečovat o ni v každodenním životě. Zájemcům je k dispozici mapová aplikace, která je zavede do míst, kde ještě mohou narazit na vzácné orchideje, raky nebo panenská jablíčka a další staré odrůdy ovocných stromů. Díky tomuto pojetí výstavy mohou lidé sami realizovat hlavní slogan muzea „Místo, kde žiju“.

Výstavní projekt se věnuje aktuálnímu tématu, ale zároveň podporuje současné aktivity říčanské radnice, která v minulých letech obnovila tůň, remízky a aleje a v blízké budoucnosti plánuje také výsadbu nových stromů v ulicích nebo obnovu polních cest. Lidé se s těmito záměry mohou v muzeu seznámit a navrhnout, kudy by měly polní cesty vést a jak by se měly Říčany rozrůstat.

Výstava se koná od 10. června do 31. října 2020. Podrobný plán doprovodných akcí je k dispozici na webových stránkách muzea.

Letní doprovodné akce:

- **Po staronových cestách kolem Tehova** (sobota 13. června): Vycházka po staronových cestách směrem na Tehov. Cesty propojují místa i lidi a v Tehově to vědí. Starosta David Hlouch se nám pochlubí úplně novými i obnovenými polňačkami. Nechá nás nahlédnout pod pokličku toho, jak nová cesta vzniká.
- **Seedbombs? Je to ve vašich rukou!** (neděle 21. června): Do okolí Říčan se vrátily aleje a remízky. Teď je načase obnovit také louky plné kopretin, chrp a dalších rostlin, které bývaly pastvou nejen pro oči, ale hlavně pro sosáky motýlů a dalších druhů hmyzu. V muzejní

Muzeum Říčany,
příspěvková organizace
Rýdlova 271/14, 251 01 Říčany
t 323 603 161

e muzeum@muzeum.ricany.cz
f Muzeum Říčany

Otevírací doba
po-ne 14–18 hod.

zahradě si ze semínek vyrobíme originální „seedbombs“ a ty pak společně vrátíme do krajiny.

- **A s kým se koupete vy? Mikroskopování na Jurečku** (sobota 25. července): Víte, co vám může uvíznout při koupání za plavkami? Jak vypadá buchanka, perloočka, rozsivka nebo sinice? A jak poznáte sinicový vodní květ? Přijďte si prohlédnout svět v kapce vody z Jurečku pod mikroskopem. Seznámíme vás s organismy všemožných tvarů, které vám ve vodě dělají společnost.
- **Cyklovýlet za čolky a vážkami** (středa 19. srpna): Vypravte se s námi na výlet na kole mezi lesní tůně a rybníčky. Zastavíme se na rozcestí pod Klokočnou a budeme pozorovat vážky a s trochou štěstí i larvy čolků. V lesním rybníčku za Struhařovem si smočíme nohy mezi záplavou žlutých plavínů. A nakonec se můžeme vykoupat ve Struhařově. Plavky s sebou!

Pro více informací kontaktujte:

Marie Tvrdoňová
koordinátorka akcí
telefon: 722 074 782
e-mail: marie.tvrdonova@muzeum.ricany.cz

Muzeum Říčany,
příspěvková organizace
Rýdlova 271/14, 251 01 Říčany
t 323 603 161

e muzeum@muzeum.ricany.cz
f Muzeum Říčany

Otevírací doba
po-ne 14–18 hod.